فەرەنسی ماوەی پێنج ساڵ یارمەتیان داوین . کاروبارەکانی دیکەش خۆمان ئەنجاممان داون . هەوەڵ بڕیاربوو بکرێتــــە کارگەی (شەراب) ، بەڵام چونکە جۆ لە وڵاتی ئێمـــەدا زۆر زۆر هەرزانە کردمانە کارگەی بیرە . ئەڵبەت دامەزراندنی ئـەم کارگەیە ئاسان نەبوو .. لە کاتێکدا کە تەولوی کەرەستەکانمان دامەزراند زانیمان هەڵەی تێداکراوە ناچار دووبارە کەرەستەی نوێ بەڕادان بدەین‌و هەرچەندەی ئەو هەڵەیە بەگران وەستا ، بەڵام لائەقەلا بووینە خاوەن کارخانەیەکی مۆدێل نوێی(بیرە)، کارخانەیەکی ئەوەتۆ نەك لە ڕۆژهەڵاتی ناوەڕاستدا ، بگرە لـــە « بەلکان »یش هاوتای نیە » .

« بوم » ..

لەناکاو تەقینەوەیەکی یەجگار توند لەبانی سالۆندا دەنگی دایەوەو تۆزو خۆلی پەرت‌و بڵاوکردەوە . ئیدی هـــەر بابایەو بەرەو دەرگای کارگە تێی تەقاند :

— یا ئەللا ..
— یا پێغەمبەر
— خوایە بمان پارێزی
— خوایە نەجاتمان بدەی

پاشان زاندرا ، کە بەلێ مەنجەڵی هەڵمی کارگە بـەهۆی کەموکورتی تەقیەوەو دە پازدە کەسیشی شەل‌و کوێر کرد .

باقی میوانانیش ئۆخەیان کردو بەدووای ئەو کەســـە دەگەڕان کە دەیگوت « ئاهەنگێکی دیکەشمان لە پێشە » بۆ ئەوەی ناوونیشانی وەربگرن‌و لە جێبەجێ کردنی ئەرکی نیشتمانیی سەرشانیان دووا نەکەن .

دوو چیرۆکی منداڵان

عەزیزی مەلای رەش

گورزگورزانێ

زاناو ڕۆستەم‌و بەنگین‌و کاوە بۆ یـاری گورز گورزانێ چوونە ناو قانە تۆلکەکەی بەرماڵان . هەر یەکەیان گورزێکی لە تۆلکە دروست کرد . سنگێ‌کیـان چەقـاندو پەتێکیـان تێ‌خست .

زاناو ڕۆستەم‌و بەنگین زۆر لەکاوە باخۆش‌تر بوون . لە ژێرەوە لێی بەفێڵ بوون . لە ڕووالەتا بەهەڵاوتیکەی تەڕو ووشکانێ کاوەیان تێ‌کەواند . بەڵام لەڕاستیدا بە فرت‌و فێڵ بوو .

کاوە کە تێ‌کەوت چووە سەر شارەکە، لەتەك سنگەکە راوەستاو پەتەکەی بەدەستەوە گرت .

زاناو ڕۆستەم‌و بەنگین بەگورزان وەری گەڕانێ .

کاوە چ جاری ئەم یارییەی نەکردبوو . دەستووورەکەی نەدەزانی، تاکو هەول بدات خۆی لە چنگیان رزگار بکات . بەلکو رەق راوەســتابوو . ســـەری خۆی شۆر کردبوومەوە . ئەوانیش بە گورزان تا ماندووبوون هەر لێیـاندا . ئەوجا وازیان لێ‌هێنا .

ڕۆژی دووەم کەهاتنەوە هەرسێ‌کیان گوتیان :ـ

ئەمرۆش هـەر نۆرەی کاوەیە بچێتـە سەرشار چونکە دوێنێ کەسی بێ نەخرچا . ئەوجارەش هەتا شل‌و کوت بوو هەر لێیاندا .

کاوە بەجارێ شپرزە بووبوو . هەموو ئەندامی لەشی دەی تریواند . ئێوارێ لە تـاو ژان خەوی لێ نەکـەوت . ئەوکاتە ڕووی لە دایکی کردو گوتی :ـ

ـ ئەرێ دایە ..؟ بۆ من لەیاری گورز گورزانێ نـــازانم کەس بخرچێنم . دایکی گوتی :ـ چۆن ...؟

ئەویش هەر لـە ســەری هەتـا بنی سەربردەکەی بۆ گێڕاوە . دایکی گوتی :ـ گوێم بۆ بگرە ڕۆلە .

ـ فەرموو دایە گیان .

ـ کەسبەینێ چوویـەوە سەر قزگەکە، هەر چاوێکت بکە بە چوار چاو . نـەکەی بەهیچ جۆرێك لەکاتی گورزت لێ دەدەن چـاو بنـووقێنیت . بڕوانە کامـەیـان بـەگورز هەڵشـەقـاندن زۆرتـر لێت دێتـە پێش، لەهیکەوە خۆتی بگەیەنێ، بیدە بەر شاپان . ئیتر کە شاپێکیت لێیدا ئەو تێ‌دەکەوێت ، تۆش قوتار دەبی .

کاوە ئـەوکات لە گەمەکـە گەیشت‌و بۆی دەرکەوت : (هاورێ‌دنی الێی بەفێلن) . لەدلێ خوی‌دا گوتی :ـ

ـ دەردی منتـــان لەگیانی، با ئاواتـــان لەمن کردبێت، هەتاکو سبەینێ . ڕۆژی سێیەم کاوە بێ پێ‌گوتن چووە سەر قزگەکە راوەستاو پەتەکەی بەدەستەوە گرت . بەڵام ئەوەندە تووڕە بوو، پتت لێی بدابـایە دەتـەقی . وەك نـەسپێکی سەرکێش‌و خورت هەر پێ‌کۆلی دەکرد . زاناو ڕۆستەم‌و بەنگینیش هەرسێ‌کیان خۆیان ئامادە کرد .

زانا لەپێشەوە گورزەکەی هەڵشەقاند وەکو جاران بێباك لێی چووە پێش . لای وابوو : «هەر ئەو هەوارو ئەو بەهارە ». کاوەش لەپڕێك بە پڕتاوی غاری دایەو هەتا توانای هەبوو، شاپێکی لە نێو گەلای هەڵدا، لەسەرڕا بەری داوە . زانا تاماوەیەك پێتاساو بۆی نەکرا قیت ببێتەوە . ئیتر کاوە بەم جۆرە خۆی رزگار کرد .

زانا چووە سەر شارەکەو رۆستەم‌وبەنگین ڕەخاوەتیان پێ دەکرد . باشیان لێنەدەدا . چونکە گەمەکەیان هەر بۆ لێدانی کاوە دامەزراندبوو . بەڵام کاوە هەر چەند گورزی لێی دەدا ڕاویە ئاوێکی پێ هەڵدەگرت . تەنگەی پێ قووڵ دەکرد . زانا رۆستەمی بەزاند . کاوە رۆستەمی بەدەردی زانا برد کفتایی دڵی خۆی لەم دووانە دامرکاند . پاش ماوەیەك بەنگین تێ کەوت . بەنگین زۆر لەوان هەراش‌تر بوو پێی شوورەیی بوو ، بچێتە سەر شارەکەو ئەم منداڵانە بە گورزان لێی بدەن . بۆیە گوتی : ــ

ــ من چیدیکە یاری ناکەم .

ئەوانیش دەسەڵاتی ئەمیان نەبوو . بەتایبەتی زاناو رۆستەم زۆریان پێ خۆش‌بوو . دەست بەجێ پەرتەیان کرد . کاوە ئەوکات ڕووی تێ کردنو گوتی :ــ

ــ هەی فێڵبازینە، چونکە من لەناوتان نەشارەزا بووم، یاری‌یەکەم نە دەزانی، ئێوەش لە ژێرەوە بەفرتو فێڵو تەڵەکەبازی کلکتان کردبووە یەك بۆ لێدانی من بەهیچ جۆرێك دەستووری یاری‌یەکەتان بۆ نەدرکاندم . تاکو لە یەکەم رۆژدا خۆم دەرباز بکردبایە . سەرێ دوو ڕۆژان بە گورزان لێتان دام چ باس نەبوو . کەچی ئێوە بەس ئەمرۆکە تێکەوتوون، ئەویش وا وازتان لە یاری‌یەکە هێنا . دیارە ئێوە شتێکنو من شتێکی ترم . من تا ئێستا ئەنگۆم بەبرا گەورەی خۆم دانابوون . بەڵام لەم یاری‌یە بۆم دەرکەوت : «هەر دۆستیش نین ». مەرجە لە مەودوا تا ئێوە ئاوا بەفرتو فێڵبن منیش تخوونتان نەکەومو یاری‌تان لەگەڵ نەکەم .

ڕەشەبا لە هەموو شوێنێك داهەیە

دوو قاژقاژە لە دەربەندی بازیان دەژیان . هەموو جارێ لە دوای ماندووبوونێکی زۆر تا هێلانەیەکیان دروست دەکرد .هەرکە دەستیان لێ بەردەبوو، ڕەشەبایەك لە دەربەندەکە پەیدا دەبوو . هێلانەکەی لەبنو بۆتکەوە هەڵدەتەکاند . ئاتاری لەسەر پاتاری نەدەهێشت .

جارێك نەبوو ، دووان نەبوو، سێیان نەبوو . تاکو رۆژێك قاژقاژەکان کەوتنە بیرکردنەوەو مشوور خواردن بڕیاریان‌دا کە دەربەندی بازیان بەجێ بێڵن . بچن بۆ شوێنێك ڕەشەبای لێ نەبێت . زۆریان لە دڵ گران‌بوو ، کە نیشتمانی بابەلبابیان بەجێ بێڵن . بەڵام چارەشیان نەبوو . بۆیە هەردووکیان بەکزی لە سەرتاشە بەردێك هەڵنیشتبوون . گوڕگوڕ فرمێسکیان دەڕشت .

لەم کاتەدا کۆترە باریکەیەك بەلایاندا ڕەت بوو گوتی : ــ

قاژقاژە خۆشەویستەکان ئەمڕۆکە ئێوەم ناگزوور دێنە بەرچاو . دەلێی تەپە سوڕیەکتان بەسەر هاتووە ... مەسەلە چیە ...؟.

قاژقاژەکانیش هەر لەسەری هەتا بنی سەر بردەکەیان بۆ کۆترەکە گێڕاوە .

کۆترەکە گوتی :ــ لەسەر ئەو گۆی زەوی‌یە هیچ شوێنێك نیە کە ڕەشەبای لێ نەبێت . بۆ هەر لایەك بچن هەر وەکو ئێرەیە . بۆیە پێویست ناکات ئێوە لەبەر ڕەشەبا نیشتمانی بابو باپیرتان بەجێ بێڵن . قاژقاژەکان گوتیان :ــ: ئەی چارە ..؟

کۆترەکە گوتی :

ــ پێم ناڵێن :ــ ئێوە هەموو جارێ هێلانە لە کوێندەر دروست دەکەن ..؟

قاژقاژەکان گوتیان :ــ لەسەر لقی داری بەرز .

کۆترەکە گوتی :ــ

ــ من شوێنێکتان پی دەڵێم کە هەرگیز ڕەشەبا کار نەکاتە سەر هێلانەکەتان . قاژقاژەکان بەسەر سوڕمانەوە گوتیان :ــ

ــ ئەگەر تۆ ئەمەمان لەگەڵ بکەیت ، ئێمە تامردن لەژێر باری چاکەت دەرناچین .

کۆترەکە گوتی :ــ

ــ بڕۆن لە دەرەزە شاخان، یا کونە کەنداڵان هێلانە دروست بکەن . قاژقاژەکان کە ئەمەیان بیست لەخەنی خۆشیان شاگەشکە بوونو زۆر سوپاسی کۆترەکەیان کرد .

لەو ڕۆژەوە قاژقاژەکان فێربوون لە دەرەزە شاخانو کونە کەنداڵان هێلانە دروست بکەن .